

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **J.N.H.S.**, zastúpeného advokátom JUDr. V. I., H., B. proti žalovanému: **S., s. r. o., M.**, IČO: X. zastúpeného advokátkou JUDr. Z.H., A., **o čiastočné zrušenie rozhodcovského rozhodnutia**, o odvolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 3. júla 2008, č.k. 28 Cb 65/2000-381, takto

r o z h o d o l:

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 3. júla 2008, č.k. 28 Cb 65/2000-381 sa **z r u š u j e** a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom zamietol návrh **S., s. r. o., M.**, ktorým sa domáhal voči **J. S.** zaplata 70 800 USD spolu s 18%-ným úrokom z omeškania z danej finančnej čiastky od augusta 1996 do zaplata. Súčasne uložil žalovanému **S., s. r. o., M.** povinnosť zaplatiť žalobcovi **J.S. 155 305,-** Sk náhradu trov konania.

Súd prvého stupňa napadnuté rozhodnutie odôvodnil nasledovne. Na základe objednávky **J.S. č. MAS/MM/4789/4298/3698** zo dňa 30. apríla 1996, potvrdenej zmluvou z 23. mája 1996, mal žalovaný dodať do **B.E.M.I.**, výrobky - 15 sád hydraulického systému stabilizácie T-72 v dodacej lehote 6 sád do 7. júna 1996 a 9 sád do 23. júna 1996. Žalovaný súdu neuviedol relevantné dôvody, pre ktoré nesplnil podmienky zmluvy. Z faxovej správy z 9. augusta 1996, ktorú zahraničný obchodný partner adresoval žalobcovi mal súd za preukázané, že dodávka 4 ks hydraulického zariadenia sa netýkala nových zariadení a nezodpovedala kvalite bezvadných výrobkov. Dokumenty k dodanému tovaru nezodpovedali požadovanej dodávke.

Z obsahu faxových správ predložených žalobcom vyplýva, že postupoval v súlade s ust. § 422 ods. 1 Obch. zákonníka a v zmysle ustanovenia § 436 ods. 1 písm. d/ Obch. zákonníka mu vzniklo právo na odstúpenie od zmluvy. Námetka žalovaného o formálnom spôsobe podania reklamácie dodaného tovaru nebola zo strany súdu akceptovaná. Preto súd žalobu zamietol. O náhrade trov konania rozhodol s poukazom na § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnosť žalobcu v konaní. Náhrada predstavuje zaplatený súdny poplatok.

Proti rozhodnutiu podal žalobca J.S. odvolanie v časti výroku o náhrade trov konania. Namietal, že riadne a včas uplatnil nárok na náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia, a preto nebol daný dôvod, aby mu Krajský súd v Bratislave nepriznal nárok na náhradu trov právneho zastúpenia v sume 432 976,-- Sk. Žiadal, aby odvolací súd v tejto časti napadnutý rozsudok zmenil.

Proti rozhodnutiu vo veci samej s poukazom na ustanovenie § 205 ods. 2 písm. b) O.s.p., podal odvolanie žalovaný S., s. r. o., M.. Predovšetkým namietal, že konajúci súd sa neriadil uznesením Najvyššieho súdu SR č.k. 5 Obo 253/2005 z 30. apríla 2007. V napadnutom rozsudku absentuje náležité odôvodnenie rozhodnutia, nie je vôbec zrejmé, z akých konkrétnych dôkazov súd pri rozhodovaní vychádzal a akými úvahami sa pri rozhodovaní riadil, preto je rozsudok nezrozumiteľný, nejasný a nepreskúmateľný. Absentuje akékoľvek vysporiadanie sa konajúceho súdu so závermi Najvyššieho súdu SR, aby sa súd vysporiadal nielen s tvrdením žalobcu, ale aj ním predloženými listinnými dôkazmi o skutočnosti, že tovar dodaný žalovaným mal skutočne vady a tieto vady mal žalobca reklamovať a následne od zmluvy odstúpiť. Takýmto jednoznačným dôkazom nemôže byť faxová správa zahraničného obchodného partnera z 9. augusta 1996 adresovaná žalobcovi, keď žalovaný tvrdí, v rozpore s právnym názorom konajúceho súdu, že žalobca doposiaľ nepredložil žiadne relevantné dôkazy, preukazujúce vady dodávky tovaru dodaného žalovaným a ani riadnu a včasnú reklamáciu väd dodávky (za takúto označil žalobca fax z 9. augusta 1996). Za nezrozumiteľnú považuje žalovaný poslednú vetu ods. 3 na strane 2 napadnutého rozsudku, kde konajúci súd uvádza, že dokumenty k dodanému tovaru nezodpovedali požadovanej dodávke, keď žalovaný preukázal v konaní písomnými dôkazmi, pripojenými k pôvodnej žalobe, a to sprievodnými dokladmi k dodávke v súlade s čl. 7 bodom 2 kúpnej zmluvy vrátane certifikátov kvality, ako aj listom zo dňa 26. júla 1996, že dodal tovar v požadovanej kvalite. Žalovaný na rozdiel od konajúceho súdu tvrdí, že už v pôvodne podanej žalobe, ako aj v priebehu konania preukázal a dostatočne zdôvodnil, prečo expedoval 4 sady hydraulického systému dňa 24. júla 1996 a tiež z akého dôvodu nedodal ďalšie sady žalobcovi. Teda nárok žalobcu na odstúpenie

od zmluvy ani nevznikol. Naviac zo žiadneho prejavu vôle žalobcu v predmetnej veci nie je zrejmé jeho odstúpenie od zmluvy. Žalobca za takéto prejavy svojej vôle účelovo označil faxové správy zo dňa 12. februára 1997 a 1. júna 1998. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok prvostupňového súdu v zmysle zmenil a žalobe vyhovel tak, že zaviazže žalobcu zaplatiť žalovanému 70 860 USD spolu s 18% úrokom z omeškania od 6. augusta 1996 do zaplattenia vrátane náhradu trov konania alebo aby napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) prejednal vec v medziach odvolania podľa § 212 ods. 1 O.s.p. a § 214 ods. 2 písm. e/ O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie S. je dôvodné.

Podľa obsahu spisu rozhodnutím z 21. januára 2000 sp. zn. Rsp M-13/98 Rozhodcovský súd Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory v Bratislave v spore žalujúcej strany S. proti strane žalovanej J., o zaplattenie 70 800 USD s prísl. a na základe protižaloby žalovanej strany o zaplattenie 39 000 USD, žalovanej strane uložil povinnosť zaplatiť žalujúcej strane istinu 70 800 USD spolu s 18% úrokom z omeškania z tejto istiny od 6. augusta 1996 do zaplattenia a náklady rozhodcovského konania vo výške 8 442,098 USD. Žalujúcej strane uložil povinnosť zaplatiť žalovanej strane istinu 39 000 USD a náklady rozhodcovského konania spojené s touto protižalobou vo výške 6 225,30 USD.

Návrhom doručeným krajskému súdu 9. decembra 2000 sa žalovaný J. (tu označený ako žalobca) domáhal podľa § 25 zákona 218/1996 Z.z. o rozhodcovskom konaní, zrušenia rozhodcovského rozhodnutia z 21. januára 2000 sp. zn. Rsp M-13/98 v časti, ktorá sa týka povinnosti zaplatiť žalujúcej strane S. (tu označenej ako žalovaný) peňažnú čiastku 70 800 USD spolu s príslušenstvom a náhrady trov konania.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 7. októbra 2002, č.k. 28 Cb 65/00-121 tomuto návrhu vyhovel a rozhodnutie rozhodcovského súdu zrušil v napadnutej časti, týkajúcej sa povinnosti žalovanej strane zaplatiť žalujúcej strane istinu 70 800 USD vrátane príslušenstva. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 27. apríla 2004 (po potvrdení v tejto časti rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Obo 61/03 z 13. novembra 2003 v spojení s dopĺňacím rozsudkom z 10. decembra 2003).

Podľa § 28 ods. 2 zákona č. 218/1996 Z.z., ak všeobecný súd žalobe o zrušenie rozhodcovského nálezu vyhovie, rozhodcovský nález v napadnutej časti, ako aj v častiach s ňou neoddeliteľne súvisiacich zruší, pokračuje v konaní o veci a túto rozhodne.

To znamená, že krajský súd má po zrušení rozhodcovského rozhodnutia súdom vec prejednať a rozhodnúť. Spor sa dostane do štádia začiatku konania ako keby nebol

prejednávanej a rozhodnutý Rozhodcovským súdom Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory v Bratislave. Za žalobcu potom mal byť označený ten subjekt, ktorý bol označený ako žalujúca strana a za žalovaného ten, kto bol označený ako žalovaná strana v návrhu na rozhodnutie rozhodcovským súdom. V prejednávanej veci súd prvého stupňa v záhlaví rozhodnutia nesprávne označil účastníkov konania tak, ako boli označení v návrhu na zrušenie rozhodnutia rozhodcovského súdu. Potom sa javí navonok nelogické, keď žalobca J. v napadnutom rozhodnutí vo veci samej bol voči žalovanému S. úspešný a pritom jeho žalobu súd prvého stupňa zamietol.

Predmetom odvolacieho konania je uplatnené právo obchodnej spoločnosti S. ako predávajúceho voči J.S. ako kupujúceho, o zaplatenie 70 800 USD s 18% úrokom z omeškania. Uvedená istina predstavuje kúpnu cenu 4 sád výrobkov (hydraulického systému) vyúčtovanú faktúrou č. SOH/098/96 z 24. júla 1996 (č.l. 251).

V zmluve zmluvné strany v zmluve dohodli pre úpravu svojich obchodných vzťahov Obchodný zákonník, pokiaľ nie je úprava dohodnutá v zmluve.

Z obsahu spisu je nepochybné, že predávajúci S. dodávku splnil v súlade so zmluvou č. MAS/MM/4789/4298/3698 podpísanou s kupujúcim J.. dňa 23. mája 1996. Zásielka bola 24. júla 1996 prečlená a daná na prepravu do miesta určenia B.E.M.I. (č.l. 254) účastníkmi konania. Je tiež nepochybné, že kupujúci zásielku od dopravcu prevzal, čím k dodávke nadobudol vlastnícke právo (§ 443 Obchodného zákonníka).

Obchodná organizácia S. v spore od počiatku namietala, že kupujúci J.. má povinnosť zaplatiť kúpnu cenu, pretože nemá žiadne nároky z väd tovaru. Vadu dodávky včas nereklamoval a ani jeho prípadné odstúpenie od zmluvy nie je dôvodné.

Podľa § 447 Obchodného zákonníka kupujúci je povinný zaplatiť za tovar kúpnu cenu a prevziať dodaný tovar v súlade so zmluvou. Ustanovenia § 436 až 442 Obchodného zákonníka upravujú postupy pri uplatňovaní nárokov z väd tovaru, pokiaľ nie je v zmluve dohodnuté inak.

Podľa článku 8 zmluvy kupujúci je povinný uplatniť reklamáciu na zjavné vady najneskôr do 60 dní od dátumu dodania tovaru do miesta určenia.

V prejednávanej veci je zrejmý len dátum splnenia dodávky predávajúcim, 24. júla 1996. Za dátum splnenia je považovaný dátum na nákladnom liste v zmysle článku 6 bod 6.1. kúpnej zmluvy.

Napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa neobsahuje presvedčivé hodnotenie dôkazov o tom, či kupujúci odoslal predávajúcemu správu o vade tovaru. Len v odôvodnení napadnutého rozhodnutia pokladal námietku predávajúceho S. o formálnom spôsobe

reklamácie kupujúceho za neakceptovateľnú. Pre nedostatok odôvodnenia odvolací súd nemôže uvedené stanovisko súdu prvého stupňa preskúmať.

Za oznámenie väd dodaných výrobkov predávajúcemu v zmysle článku 8.1. kúpnej zmluvy nie je možné označiť faxovú správu kupujúceho J. odoslanú 9. augusta 1996 (č.l. 171) svojej dcérskej spoločnosti J.S.V.B., pretože jej adresátom nebol predávajúci.

V spise sa nachádzajú ďalšie faxové správy kupujúceho, ktorých adresátom bol predávajúci a to z 12. februára 1997 (č.l. 175) a z 2. júla 1998 (č.l. 178). Súd prvého stupňa tieto správy z hľadiska ich obsahu nevyhodnotil.

Z faxovej správy z 9. augusta 1996 súd prvého stupňa vyvodil, že dodané výrobky, 4 sady hydraulických zariadení, boli vadné. Z toho tiež usúdil, že predávajúci porušil zmluvu podstatným spôsobom, odstúpenie od zmluvy pokladal za dôvodné s tým, že nevzniká mu povinnosť zaplatiť kúpnu cenu z predmetnú dodávku. Takéto stanovisko súd prvého stupňa zaujal napriek tomu, že kupujúci nepredložil v konaní doposiaľ žiadne dôkazy o existencii väd 4 sád hydraulických zariadení a o ich včasnom oznámení predávajúcemu.

Podľa § 436 ods. 1 písm. d/ Obchodného zákonníka odstúpenie od zmluvy ako jeden z nároku z väd tovaru patrí kupujúcemu pri podstatnom porušení zmluvy. Možnosť odstúpenia od zmluvy je podmienené včasným oznámením väd kupujúceho predávajúcemu (§ 441 ods. 1 Obchodného zákonníka).

Stanovisko súdu prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí, že kupujúcemu vzniklo právo na odstúpenie od zmluvy je predčasne, keďže nemá oporu v predložených a doposiaľ vykonaných dôkazov. Napokon rozhodnutie v dôvodovej časti neobsahuje ani podklady o tom, že kupujúci voči predávajúcemu uplatnil nárok z väd t.j., že vady dodávky včas predávajúcemu oznámil v súlade so zmluvou, že vady dodávky boli preukázateľne vadné a že ide o vady dodávky, ktoré spôsobili podstatné porušenie zmluvy. Len za týchto okolností vzniká kupujúcemu právo na odstúpenie od zmluvy.

Odvolací súd sa preto stotožnil s odvolacími dôvodmi S., v ktorých namietal skutočnosť, že súd prvého stupňa vydal rozhodnutie v rozpore s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. lebo ho nedostatočne odôvodnil. Nedostatok dôvodov robí napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľným, čo je dôvod pre jeho zrušenie.

Z uvedeného dôvodu Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. h/ a ods. 3 O.s.p. ako predčasne vydané a vec mu opäť vrátil na ďalšie konanie.

Súd prvého stupňa v ďalšom konaní predovšetkým v záhlaví správne označí účastníkov konania tak, že za žalobca označí toho, kto uplatnil právo na zaplataenie kúpnej

ceny dodávky 4 sád hydraulického zariadenia v rozhodcovskom konaní a za žalovaného toho, voči komu návrh smeruje.

V ďalšom konaní súd prvého stupňa zistí, či kupujúci v súlade so zmluvou včas oznámil predávajúcemu vady dodávky a najmä či túto vadu kupujúci dôveryhodne preukázal. Ďalej bude treba posúdiť, či dodaním tovaru s preukázanými vadami došlo k porušeniu zmluvy podstatným spôsobom, za ktorých podmienok by mohol kupujúci odstúpiť od zmluvy v rozsahu vadného plnenia (§ 436 v spojení s § 441 ods. 1 Obchodného zákonníka) s následkom jeho zániku povinnosti zaplatiť kúpnu cenu. Je potrebné podotknúť, že súčasne vznikne povinnosť vrátiť vadný tovar predávajúcemu. Po prípadnom doplnení dôkazov opäť posúdi opodstatnenosť uplatneného nároku obchodnej spoločnosti S. proti obchodnej spoločnosti J.S. o zaplataenie kúpnej ceny.

V novom rozhodnutí o veci súčasne rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

P o u ě n i e: Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 15. decembra 2008

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcssová